

TENEN

Dansk Tekstilhistorisk Forening

Nr. 1, 3. årgang

Sommer 1992

Pigerne i klassen med skoleforklæder på
Foto udlånt af Bodil Munch.

DETTE BLAD INDEHOLDER:

Mellemværk	s. 3
Udstillinger	s. 6
Værd at se	s. 7
Temadage	s. 8-9
Skovturen med tenen	s. 11
Strik	s. 12
Skoleforklæder	s. 15
Boganmeldelser	s. 17

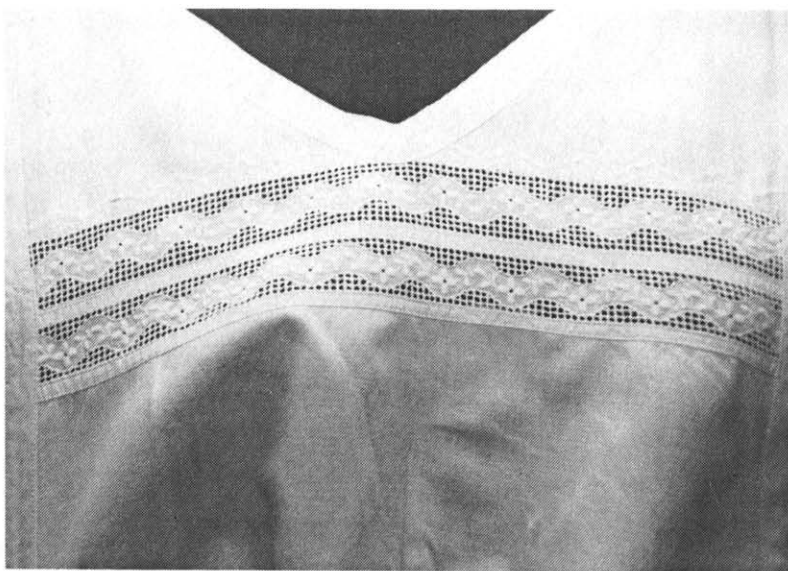
Flytning

*Ved flytning bedes du meddele dette
til postvæsnets*

*Husk at meddele at du abonnerer på
TENEN blad nr. 03200*

Annoncepriser:

1/1 side	: 525.-kr.
1/2 side	: 300.-kr.
1/4 side	: 185.-kr.
1/8 side	: 135.-kr.

Mellemværk på forklæde.
Foto Karin Hoffritz.

MELLEMVÆRK.

Det er sjældent, at man støder på kombinationen kvinder og håndarbejde i digtekunsten, og når det endelig sker, får det ofte dobbelt vægt på grund af den symbolske form. Håndarbejde bliver noget, kvinder hengiver sig til, når de venter og længes. Hvad foretog Penelope sig, mens hun sad og ventede på Odysseus? – Hun vævede !

Skals håndarbejdsskoles årsskrift fra 1985 er bygget over temaet, "Håndarbejde i danske folkeviser". Desværre har man undladt at oplyse, hvilke viser de pågældende citater stammer fra, og da jeg ikke har forfulgt sagen yderligere, vil denne mangel altså også være tilstede her: "Liden Kirsten ganger i lønkammer ind/ så skær hun sømmen efter sit eget sind./ Hun satte sig på en sømmestol./ Hun sømte imod den klare sol."

" Hun syede i hans sidesøm / fisken som skrider i striden strøm"

Der sys og der sømmes – det er ligetil. Håndens arbejde giver plads til tankeflugt, men også til den tunge tanke, der helt kan erobre sindet: " Og vi kunne væve saavel ud i rør / som nogen af alle dronningens mør / vi kunne spinde og væve i lad / men aldrig bliver vort hjerte glad"

Et håndarbejde er altså ikke bare et håndarbejde, men også en uendelig strøm af tanker, længsler og drømme – også dem der bristede. Det anslås fint i de overstående citater, og må også siges at være dækkende for de øvrige citater i årsskriftet.

Men skulle det være muligt at finde noget tilsvarende udtrykt af en nutidig forfatter? Ja, det opdagede jeg fornylig til min store overraskelse. Opvokset på samme egn som Martin A. Hansen kan der ikke herske nogen tvivl om, hvad der var obligatorisk læsning i Store-Heddinge Skole, hvor jeg gik. Det betød vel også, at nogle fik nok for altid – andre kunne ikke få nok. Undertegnede f.eks.

Og så stødte jeg på denne tekst – **MELLEMVÆRK** – der viser, at Martin A. Hansen også havde en guddommelig pen, når han skildrede en kvindes håndarbejde.

" Der var ude på Landet en Pige, Mathilde var hendes Navn. Som Hæklede. Sjældent var der en Naal med mere Flid. Hæklemathilde, stort andet end hvad Navnet sagde viste jeg ikke om hende, jeg var ikke ret gammel, da det med hende gik som det gik. Siden hørte jeg lidt af en enkel eftertænsksom Sjæl, men ellers var hun glemt, glemt som de Maager der er Morgenstund slog ned på Pløjemarken, alle med Hovedet samme vej, som stod en usynlig foran og talte til dem og saa borte på Vingerne igen.

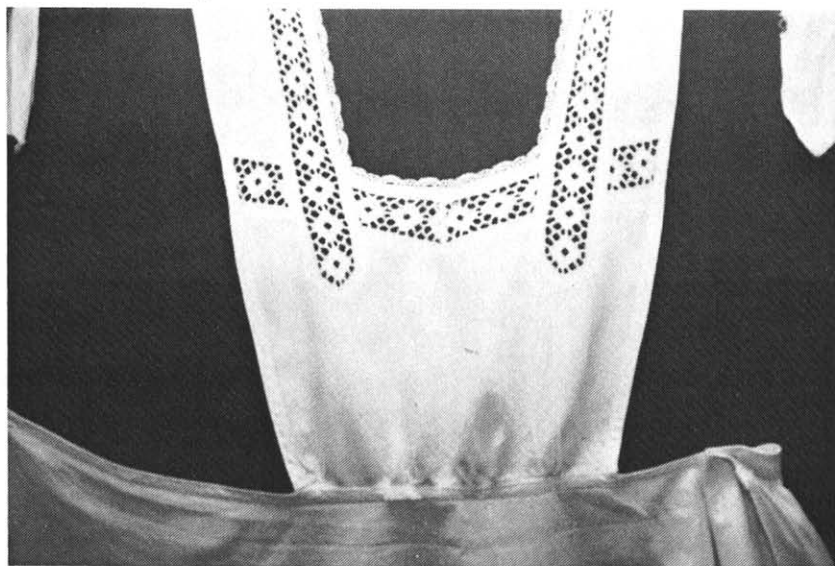
Hun hæklede. Der var med hende Duften af Sæbe, Vask, Tøj paa Snor og Strygejern, saadan husker jeg nok. Hun var vist graahaaret, men hvor meget jeg har ransaget Erindringen kan jeg ikke huske hendes Ansigt. Men mild. Kvinderne bestilte Mellemværk hos hende, snehvidt, af tyndeste tråd. Det var godt, sagde de, men klagede over at de ikke kunne få Mathilde til at prøve andre Mønstre, skønt hun kunde. Hun hæklede altid et Mønster med Hjul. Maaske findes der endnu et Pudevaar med Hjulmønster, de rullende Hjul. Naar de er borte er der ikke andet igen af Mathilde end denne Historie. Da hun var ung havde hun en Kæreste, Der hed Kristian. De der mindes ham, husker ham som et glimt. Det glimter af en bestemt ung Fyr, som har travlt. En der i Fart og siger Farvel lige som ham har sagt goddag."

Her aner man allerede historiens bitre indhold. Kristian drog til Amerika, for at starte for sig selv, men lovede da ganske vist at sende billetten til Mathilde, når han var kommet på fode...

Mathilde syede udstyr – hun ventede – brevene ophørte med at komme – hun ventede. Hun passede sine forældre, da de blev gamle – de døde, årene gik.

" Saa hæklede Mathilde, hun hæklede altsaa tre aar, saa tre til eller maaske tyve, hvem holdt rede på det ? Alle Hjulene i hendes Mønster var ens, det var som eet Hjul der rullede, hvem tæller hvor mange gange det ruller for en

som ingen bemærker ? Mathilde ældedes hurtigere end andre, end kvinder med syv børn og tung Hverdagsskæbne. Endnu engang hændte det dog, at en sværmede for hende en Tid, og hvem var det ? Det maa have været en uden Udtryk som hun selv, end ikke Sladderer kunde bagefter mindes det, saa vag var Personen og Hændelsen. Han har vel set noget, ingen andre saa, noget der blomstrede hemmeligt som den hvide Døvnælde under Tjørnen. Men Kinden falmede, Rim faldt i Haaret. Uendelig er den tyde Traad som Hæklenaalen fanger og gør Mellemværk af, og uendeligt er Mellemværk, Hjul på Hjul, samme Hjul."

Mellemværk på forklæde.
Foto Karin Hoffritz.

Sådan bliver mellemværkets mønstre symbolet på det fastlåste livsmønster. Efter 27 år med indespærret længsel dukker Kristians voksne søn op. Drømmen splintrer. Mathilde iklæder sig brudekjole og slør. Man finder hende i åen.

"Hun var jo hvid i Døden, men det var alligevel som blussede hendes Ansigt ungt, som det skal på en Brud der nærmer sig Altret. Og da de havde ført hende hjem, forstod Kvinderne hvad de burde. De afførte den døde Jomfru hendes sorte Brudekjole, de vaskede den og Sløret, og begge hang i Solen til Tørre og blev set af Mennesker.

Og saa strøg Kvinderne Kjolen med fine læg, de strakte Sløret, og hun fik det paa igen og blev begravet med det, og den lille salmebog med det fine Guldsnit og Myrten, som hun havde haft med i Aaen, ogsaa de blev rensed af varsomme Hænder, mens ikke et Ord lød fra dem som stod omkring de arbejdende. Hun fik Bog og Myrte med. Hun fik alt det vigtige med, som hun selv havde husket, til sit møde med en Brudgom. Men saa langt vovede intet Menneskes Tanker sig, for dér skulde de slaa ind paa den Uransageliges Veje, og det magter de ikke."

Mødet med denne fortælling, fik mig til at huske en udstilling med brudekjoler, som blev vist på Køge Museum sidste sommer. Her var lige så mange livshistorier som brudekjoler, men een af kjolerne adskilte sig fra de øvrige. Den havde aldrig været brugt. Han havde ogsaa fundet en anden. Digt eller virkelighed – det kan komme ud på eet.

Susanne Nielsen.

Mellemværk, trykt første gang i Vindrosen nr.2. 1954

Overstående citat er fra : Martin A. Hansen: Hemmelighedens Kunstner. Et udvalg af fortællinger, essays og digte. Ved Anders Thyrring Andersen og Jørgen Jørgensen. Gyldendal 1991.

UDSTILLINGER

Hør Bomuld Nælde

Tekstiler fremstillet af plantefibre kan man se på den udstilling, som Tekstilhåndværkerne i Ringkøbing amt afholder på Hjerl Hede fra den 9. til 25. august 1992. Det er både en arbejdende og en salgs- udstilling, som har åben daglig fra klokken 10-17.

31 tekstilhåndværkere medvirker på Hjerl Hede, de fleste har i vinterens løb arbejdet i en af de arbejdsgrupper i foreningen, der har forberetr arrangementet.

Når det foregår på Hjerl Hede, siger det sig selv, at udstillingen skal ligge i forlængelse af, hvad dette frilandsmuseum i øvrigt står for. Vi har studeret de tre plantefibres anvendelse så langt tilbage vi kunne og vil vise, hvordan man før i tiden brugte disse fibre og til hvad.

Her har brændenælden, som i vore dage ikke er kendt for sin brugbarhed til tekstil udnyttelse, på samme måde som hør og bomuld,

været et spændende omend slidsomt bekendtskab.

Stor nælde- *urtica dioica* - har man i Danmark brugt til fremstilling af tekstiler allerede i Yngre Bronzealder. Grunden til, at den ikke anvendes i dag, vil stå klart for enhver, der har prøvet at frigøre spindefibrene i planten; det er et uendeligt langsommeligt arbejde. For os er det lykkedes at spinde brændenældegarn og på udstillingen til august vil man kunne se resultatet.

Bomuldsgruppen har haft succes med at dyrke bomuldsplanter; de vil også kunne ses på Hjerl Hede, forhåbentlig i blomst. Desuden kan man se en kopi af en indisk bomuldsrok i brug på udstillingen.

Hørgruppen viser hørrens forarbejdning og vil sætte en væv op med bolster. En fjerde gruppe er i gang med et fælles quiltet tæppe, en femte arbejder med håndlavet papir, så der bliver nok at se på - og mange ting til salg.

Den overordnede idé med at sætte alt dette i gang er både glæden ved at arbejde sammen om en fælles opgave, dels at dykke ned i fortiden og lære af det, vi bygger videre på det i dag samt ikke mindst: At være med til at bevare de gamle håndværk for eftertiden.

Det er anden gang Tekstilhåndværkerne udstiller på Hjerl Hede. I 1990 hed vor udstilling "Det handler om uld". Den gik godt, syntes vi og Hjerl Hede, så derfor fortsætter vi samarbejdet med den næste udstilling til sommer.

Vi er en ung forening, blev stiftet i 1988, men vi tæller i hele Ringkøbing amt knap 100 medlemmer, der beskæftiger sig med tekstile håndværk.

Anni Majdal. Holstebro.

VÆRD AT SE VÆRD AT SE VÆRD AT SE VÆRD AT SE VÆRD AT SE.

"Kvindesysler".	"Vask og strygning"	"Bordets glæder".	"Hør bomuld nælde".
Åbent hele året	1 juni - 25 okt.	Indtil 25 okt.	9-25 august
Viebællegård Grubbemøllevej 13 5700 Svendborg 62 21 02 61	Viebællegård Grubbemøllevej 13 5700 Svendborg 62 21 02 61	Anne Hvides Gård Frue Strædet 3 5700 Svendborg 62 21 02 61	Hjerl Hede

TEMADAG

Lørdag den 22 august
kl. 13-17:

FOLKEDRAGTER
på Ålborg Historiske Museum.

GITTE NØDSKOV er formand for Danske Folkedanseres dragtudvalg og har stået i spidsen for arbejdet med sommerens store udstilling, der afholdes i anledning af Danske Folkedanseres landsstævne i Ålborg. Samtidig har Gitte gennemført dybtgående historiske dragtstudier, som vi også får glæde af.

Gitte vil vise os udstillingen og give os indblik i det store arbejde, hun har lagt i forberedelserne.

FORKLÆDER : TENENs projekt.

Både i de egnsprægede bondedragter og i de andre sammenhænge har forklædet haft en meget væsentlig rolle, og i TENEN har vi derfor valgt forklæder som emne for vores kommende projekt til registrering og studium.

MARIANNE SCHOU CHRISTENSEN har som led i uddannelsen til håndarbejds lærer ved Nørresundby håndarbejdsseminarium studeret forklædets kulturhistorie og vil fremlægge sit materiale for os at arbejde videre på.

Ålborg Historiske Museum stiller mødelokale til rådighed for os, så vi kan have en hyggelig ramme om dette samvær. Der bliver nok mulighed for at indtage lidt forfriskende undervejs. Det finder vi ud af når tiden nærmer sig.

Vi håber, at TENENs medlemmer vil slutte op om dette arrangement. Dels vil det være oplagt for de jyske medlemmer at ses, men vi vil også sørge for rejsemulighed for medlemmerne i resten af landet, så vi kan få en god dag sammen alle. Detaljerne om programmet vil blive meddelt til de tilmeldte!

Mødets pris : kr.35.- betales på dagen.

TILMELDING: Gerne snarest, men senest den 8 august
til Hanne Frøsig Dalgaard
42 88 32 67

TEMADAG : Forklæder og væv.

Lørdag den 31. oktober
kl.13-16.

hos væver KAMMA GUDMAND-HØYER,
Hvedevej 3. 2700 Brønshøj.

I Kammas værksted frembringes spændende vævning, blandt andet som mange vil erindre fra tidligere temadage : hvergarn i rudret drejl efter gammel opskrift, som det bruges til folkedansernes dragter.

Kamma vil vise os sine redskaber samt prøver og analyser fra sjællandske museer.

PROJEKT FORKLÆDER.

MARIANNE SCHOU CHRISTENSEN vil gøre rede for forklædets kulturhistorie i lighed med temadagen i Ålborg.

Flere af TENENS medlemmer har allerede sluttet op om det kommende projekt. Der findes gode samlinger på private hænder. Mariannes gennemgang vil derfor lægge grunden til et lovende arbejde med registrering og undersøgelser flere steder i landet.

Vi håber at ses talrigt, gerne med venner !.

Pris: kr.35.- sendes på TENENS giro som tilmelding.

TILMELDING NØDVENDIG:

senest den 15 oktober.

Hanne Frøsig Dalgaard

42 88 32 67

SKOVTUREN MED TENEN TIL JÆGERSPRIS !

JÆGERSPRIS SLOT -
FÆRGEGÅRDEN
LØRDAG DEN 15 AUGUST 1992. !

Kl. 10.00 starter skovturen på " cafe Danner " ved Jægerspris Slot, til en forfriskning før vi går ind på slottet.

Kl.11.00 omvisning på Jægerspris Slot.

Jagtslottet brugt siden middelalderen af kongelige ved jagter i de omliggende skove. - Dog allermest kendt som bolig for Fr.VII og Grevinde Danner. Vi kommer rundt på slottet med en lokal guide.

Der bliver mulighed for at se kongelige tekstiler, som f.eks. en knipling fra Fr.IV's tid, Fr. VII's barnetøj, Grevinde Danner's broderier, - foruden megen bohav og nips.

Herefter går turen videre til Færggården, Færgelundsvej 1, 3630 Jægerspris. (Vi håber der er mulighed for at samles i private biler, - ellers er der en rask tur gennem skoven på 5½ km.).

Kl.13.00 omvisning på Færggården.

Foruden Færggårdens udstilling, bliver der her en flot mulighed for at se væveprøver fra " Karen Warmings samling/vævestue", der er overgivet til Færggården, og nu er ved at blive gjort klar til registrering og senere udstilling. " Karen Warmings vævestue " har leveret møbelstoffer af kendte arkitekter's møbler.

Kl.14.00 er der tid til frokost i haven bag Færggården
(der er overdækket, hvis det regner !)

Til det fælles bord bedes **ALLE MEDBRINGE DERES
FAVORIT RET** - " Det festlige udvalg " sørger for duge,
brød, smør og KAGE !

Husk at medbringe: Foruden " favorit ret", **BESTIK,
KRUS, KAFFE/THE.ØL/VAND/VIN, FORKLÆDE !**

Tilmelding : senest den 3.august 1992.

Betaling : på Tenen's giro
nr.1 43 01 30. (senest 3/8 92).

Mødetid : kl.10.00 Jægerspris Slot.

Pris : kr.50.- pr. deltager
kr.25.- pr. medfølgende barn.

Vi ser frem til en spændende, indholdsrig, farverig,
hyggelig dag, -tag gerne familie og venner med !.

Med venlig hilsen

-og på gensyn

" Det festlige udvalg"

Anne-Grete Steckhahn.

ANNONCE.

Salg af stilstoffer og andre materialer til
folkedragter og
møbler.

Kopier af antikke tekstiler i silke, uld, hør og
hør og bomuld.

Aftal besøg i værkstedsbutikken tlf. 4295 0555

Silke - Annet

v. **ANNET LAURSEN**
Dorthesvej 2 - DK-3520 FARUM

STRIK.

På opfordring af Hanne Frøsig Dalgaard, vil jeg gerne fortælle om hvordan jeg kom til at beskæftige mig med strikning igennem henved 25 år af mit liv:

Det var ikke noget bevidst valg, mere en udvikling af forskellige beskæftigelser igennem tiden. Jeg blev uddannet som reklametegner på Kunsthåndværkerskolen(senere Skolen for Brugskunst, nu Danmarks Designskole) i 1943. Arbejdede derefter nogle år med stoftryk og blev senere igen uddannet på Skolen for Småbørnepædagoger i 1952, og virkede ca.8 år på Rigshospitalets børneafdeling.

Disse beskæftigelser førte til, at jeg efterhånden begyndte at benytte mine interesser i forbindelse med udgivelse af bøger indenfor håndarbejde. I 1956 skrev jeg således en lille bog om broderi " Sy med Fantasi", hvor jeg viste i instruktive tegninger de enkleste systing i udvikling og, hvordan man kunne sy frit, som om man tegnede med garnet. Jeg havde aldrig interesseret mig for håndarbejde i skolen, eller haft behov for at sy eller strikke til eget brug, men det håndværkstekniske i de forskellige håndarbejdsformer, begyndte at interessere mig.

På det tidspunkt mente jeg, at jeg blev nødt til at anskaffe mig en symaskine og købte derfor en sådan, men et par dage efter fortrød jeg og byttede den til en strikkemaskine, som dengang var noget ret nyt og derfor mere spændende !

En af de første modeller jeg strikkede, var en hue i tre farver med en stor kvast i toppen med de samme tre farver, der dengang var meget dristige i sammensætning, som f.eks. rød, orange og cerise (eller kirsebærrød) – eller grøn, blå og turkis. Nu er disse sammensætninger jo meget almindelige, men dengang i begyndelsen af 1960'erne, var det noget helt nyt i beklædningen, ligesom det heller ikke var almindeligt med strikkede huer, eller strik i det hele taget. Men det lå i tiden, lige om hjørnet, og jeg var heldig at være med fra starten af det store strikkeboom, der begyndte på dette tidspunkt. Jeg solgte dengang huer, sweatre og kjoler i strik i Form & Farve, Carli Gry og Den Permanente, de mest avancerede forretninger indenfor kunsthåndværk-branchen. De strikkede modeller fik følgeskab af hækledede huer og sweatre, der blev grofthækledede i samme " dristige " farvesammensætninger og i nogle år, havde jeg eksport til flere af Amerikas førende stormagasiner.

Vibeke Lind strikmodel.
Foto udlånt af Vibeke Lind.

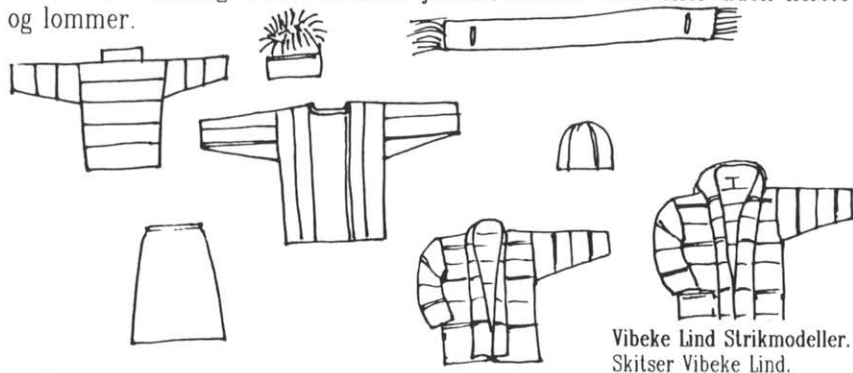
Den store strikke og hækleinteresse inden for den internationale modeverden, hvor især de franske modehuse viste spændende modeller af høj kunstnerisk kvalitet, førte naturligvis også til at almindelige mennesker fik lyst til, selv at lave håndarbejder, der var morsommere end det man havde lært i skolen, eller blev vist i gammeldags bøger.

En dansk/ amerikansk forlægger opfordrede mig til at lave en hæklebog, der blev til "Kreativ Hækling", som udkom i 1973 i flere lande. Den samme forlægger kom senere og spurgte om jeg kunne lave en bog om skandinavisk strikning, på linje med den populære irske Aranstriking med snoninger, eller Sheltandsøernes mønsterstriking i

flere farver ! Bogen " Strik med nordisk Tradition" udkom 1981. Igen var tidspunktet for en sådan bog heldig, da interessen for håndens arbejde og tilbage til naturen-bølgen, var på det højeste og også denne bog udkom i adskillige lande, inclusive Japan.

Mine modellers udformning har af fremstillings/salgshensyn, altid været enkle, men med vægt lagt på rene naturfarver – uld, silke – samt farvesammensætninger, der nemt kunne udskiftes og hermed følge hovedtendenserne i den aktuelle mode.

Sammensætning af farver, har hele tiden været en morsom opgave og det har været med til at gøre selve fabrikationen af modellerne mindre sløvende for mine medhjælpere. Det har altid drejet sig om inddelinger af formerne ved hjælp af striber – i flader eller blot i smalle striber. Efterhånden blev de hårde, men slidstærke garner valkede (efter nordisk tradition). Herved fremkom et uldmateriale, der ikke behøvede tids- og omkostningskrævende ombukninger for at skjule ægkanterne, samtidig med at modellerne blev lettere, mere smidige og bevarede strikningens natur. I denne teknik har jeg i tidens løb fremstillet adskillige huer, sweatre, jakker, frakker med eller uden hætte og lommer.

Vibeke Lind Strikmodeller.
Skitser Vibeke Lind.

Det har således været muligt for mig at kombinere mine interesser for pædagogik, med salg af " hånd " forarbejdede produkter. Det har dog ikke altid været lige let for mit vedkommende, salgsmulighederne indenfor kunsthåndværk har været svingende igennem tiderne – og hele tiden for nedadgående. Den Permanente blandre er udkonkurreret af en mere industrialiseret og kommerciel form for kunsthåndværk, og det specielt nordiske må nu finde sit udtryk i design af høj kvalitet

Vibeke Lind.

SKOLEFORKLÆDER i trediverne.

Som elev i en almindelig folkeskole på landet i dette tidsrum, men en god skole og et godt fundament for senere lærdom og udvikling.

Her var det ganske almindeligt at bruge forklæde over vinterkjolerne, for at skåne disse.

Skolekjolerne var jo i stoffer, som ikke kunne tåle alt for ofte at blive vasket, men blev pletrenset og hængt til luftning, så derfor var forklæder en meget praktisk og fornuftig løsning.

Når man kom hjem fra skole, skiftede vi skoletøjet til hverdagstøj, så kunne vi deltage i forskelligt – både ude og inde. Der var ofte mindre arbejdsopgaver vi skulle deltage i, men det var da også praktisk, når vi legede og ikke behøvede at tage det store hensyn.

For at komme tilbage til skoleforklæderne, husker jeg flere af mine endnu, men har desværre ikke tænkt på i rette tid, at gemme et par stykker af dem.

Allerede dengang betød det meget for mig med farver, mønstre og faconer.

De fleste forklæder var hjemmesyede, og ofte af rester fra mors forklæder eller sommerkjoler, men altid af bomuld – og ikke for lyse i farven.

Selvom min mor nok bestemte, hvordan forklæderne skulle være, fik jeg da lov til at bestemme mønstre o.lign. Helst ville jeg have det, som en slags spencer, med bindebånd fra sidesømmene. Ofte var det både ensfarvet og mønstret sat sammen på forskellig måde. Det kunne være en lille flæse forneden, eller flæse som en slags bærekraue, eller ved et stort ærmegab.

De symaskiner man brugte dengang, var der jo ikke de varitioner på, som dem der findes i vore dage, med et utal af finesser og pyntestikninger.

Til at pifte op på et forklæde, var der mange forskellige skråbånd, der blev brugt til at kante med, og til en eller to pyntestriber.

Stoffet og tilbehøret blev købt i en lille trikotageforretning, som næsten havde alt til det daglige.

Jeg kunne godt lide at komme ind og handle med Hulda, hun havde sin meget specielle måde at være på, og at sige sin mening om farver og kvalitet på. Hun så altid ens ud i alle de år jeg kan huske

hende, både i frisure og påklædning. Der var altid tid til en snak, alt medens hun pakkede varer ind, (der var ingen plastposer dengang).

Når jeg havde fået et nyt forklæde, og havde det på i skolen første gang, var man naturligvis spændt på om ens skoleveninder bemærkede det. Det var ikke de store "modediller" der besatte vores hverdag.

Der var også nogle piger der var ligeglade, hvordan et forklæde så ud, det skulle bare skåne kjolen.

For mig havde det en pyntelig funktion, men jeg lod altid min mor vide, at jeg ikke ville have et "koned" forklæde.

Om søndagen havde vi altid et pænt forklæde på, og mor og vores unge pige havde gerne hvide forklæder på.

Noget jeg gerne var med til, var at rette bånd ud, inden forklæderne skulle stryges. Der blev lavet en let kartoffelmelsstivelse, så for at lette strygningen, skulle bånd og flæser rettes ud.

FOTO: udlånt af Bodil Munch

Nu er tiden ændret, og mange ting er blevet meget nemmere, men også mere upersonligt, alt er jo næsten seriefremstillet og navnlig i dagligtøjet.

Det var mine "strøtanker" om de forsvundne skoleforklæder

Bodil Munch.

BOGANMELDELSE

"KOSTUME FRA SALLING".

er en bog som er udgivet i forbindelse med en udstilling om maleren Chresten Dalsgaards dragtsamling på Skive Museum foråret 1992.

Det er samtidig 50 år siden Museumsforeningen for Skive og Omegn kunne indvi sin smukke bygning.

Bogen fortæller om de romantiske bølger i Danmark i 1800-årene og i 1900-årene, hvor man ønskede at finde et dansk særpræg i klædedragten og fremhæve det.

Det er i 1800-årene især digtere og malere som arbejder ihærdigt for at lære os om hvad der er dansk, nogle malere opkøbte ligefrem bondetøj som de kunne iklæde deres modeller.

Senere oprettedes forskellige foreningen som stadig gør et stort og entusiastisk arbejde for at lære os om hvad der var dansk folkelig beklædning fra årene 1750-1850.

Bogen har mange dejlige billeder, også i farver og giver mange fine forklaringer

Annet Laursen.

BOGANMELDELSE

LANDLIGE TEKSTILER FRA HIMMERLAND OG HJÆR HERRED.

fra midten af 1700 -årene til midten af 1800 årene.

af Gitte Nødskov

Hensigten med denne artikel er at vise nogle af de landlige tekstiler, der er bevaret i Himmerland og Kjær herred, og følge dem gennem de skiftende modepåvirkninger fra aristokrati og borgerskab.

Artiklen udgives over 3 dele i Historisk samfunds Årbog, " Fra Himmerland og Kjær Herred", første del i 1991, dernæst i 1992 med kvindetøj og i 1993 årbogen med mandstøj og smykker. Samt som et

samlet særskrift i anledning af Danske Folkedanseres landsstævne i Ålborg i år.

En del af disse nævnte tekstiler vil kunne ses i Ålborg Historiske Museum indtil 1.sept.1992.

Artiklen viser at folk ejede mange tekstile på de tider, samt at man handlede meget også med importerede tekstiler.

Artiklen prøver også at vise vanskelighederne i at forstå hvordan man klæder sig, og vi kan glæde os over at forfatteren har formået at sammensætte disse problemer i dette nydelige og interessante skrift på ca.50 sider for første del; som indeholder afsnittene:

Brug og sammensætning af dragtdele

Kilder til bestemmelse af tøjs alder

Stoffernes alder og videre forarbejdning

Kildehenvisninger.

Vi kan derfor glæde os til at se den samlede artikle som udkommer i bogform ca.1.Juli 1992.

Pris: kendes desværre ikke endnu.

Annet Laursen.

BOGANMELDELSE.

KNYPPLING.

Udgivet af Föreningen Svenska Spetsar og LT forlaget
Stockholm 1992 ISBN 91-36-02835-5

Lad det være sagt med det samme, at dette er en dejlig bog, som alle svenske kniplersker og iøvrigt tekstilinteresserede må glæde sig over.

Billederne er fremragende og selve bogens lay-out forbilledlig.

Bogen starter med en historisk oversigt over kniplinger i Sverige og her lykkedes det at gå så langt tilbage som til 1480, det er flot, for her starter vist den europæiske historie om kniplinger også !

Herefter følger et kapitel om kirkelige kniplinger i Sverige, som jo har været mere "sydeuropæisk" end her i Danmark, så udsmykninger har altid indgået som noget ganske naturligt i kirkens ritualer.

Der fortsættes med beskrivelse af redskaber og materialer.

forberedelse før man knipler og så egentlige mønstre. Der gøres rede for, hvorledes man selv kan designe mønstre.

Bogen slutter med et kapitel om montering, her syntes jeg Svenska Spetsar er suveræn, og så nogle råd om vask.

Med denne bog i hånden og suppleret med bogen "KNYPPLEBOKEN" fra 1984, som behandler knipling internationalt, og som jeg iøvrigt selv havde fornøjelsen af at oversætte til dansk i 1989, er den tekstilinteresserede meget godt hjulpen.

Eneste anke, mønstre skal bestilles i Sverige og det gælder begge bøger, det er besværligt og man kunne ønske sig en dansk distributør.

Karin Hoffritz.

BOGANMELDELSE.

" MED LIVET I SKYGGEN".

ERNA LORENZEN er kendt blandt alle tekstilinteresserede som dragt-forskeren.

Nu foreligger fra hendes hånd bogen " Livet med skyggen".

Bogans forlag, Lyngby 1991.

Skyggen er tuberkulosen, der indtil for ikke så længe siden har hvilet som en tung trussel og som en uovervindelig hæmsko for dem, der blev ramt. Erna Lorenzen har på nærmeste hold fulgt en af disse skæbner. I bogen er denne sygdoms historie og vilkår skildret så engageret, at den er vedkommende for os alle.

Hanne Frøsig Dalgaard.

ANNONCE.

VI BINDER DE "LØSE ENDER" SAMMEN !

**KØGE
KØPI
CENTER**

- FARVEKOPIERING
- LYNTRYK SORT / HVID
- SATS OG MONTAGE
- EFTERBEHANDLING
- KVALITET TIL TIDEN
- TIL AFTALT PRIS

TORVET 19 • 4600 KØGE
TLF. 56 63 73 00 • FAX 56 63 44 00

BESTYRELSE:**FORMAND:**

Hanne Frøsig	Dalgaard Bredebovej 33 6.tv.	2800 Lyngby	42 88 32 67
--------------	------------------------------	-------------	-------------

KASSERER:

Annet Laursen	Dorthesvej 2	3520 Farum	42 95 05 55
---------------	--------------	------------	-------------

SEKRETÆR:

Susanne Nielsen	Elverødvej 49	5462 Morud	65 96 50 26
-----------------	---------------	------------	-------------

Lisbeth Roum-Møller	Jagtvej 121. 2.tv.	2200 Kbh.N.	31 85 47 82
Karin Hoffritz	Tessebøllevej 44	4681 Herfølge	56 27 68 42
Jytte Harboesgaard	Frederiksberg Alle 78	1820 Frb.C.	31 21 14 81
Inger Jørgensen	St.Anna gade 10	5400 Bogen.	-

SUPPLEANTER:

Birgitta Schøning	Skodsborg Parken 24	2942 Skodsborg.
Karin Lausten	Furesølund 7	2830 Virum.

REVISOR.:

Rikke Rasmussen	Holmevej 26.Tulstrup	3400 Hillerød	42 28 72 53
-----------------	----------------------	---------------	-------------

REDAKTION:

Lisbeth Roum-Møller og Karin Hoffritz.

NÆSTE BLAD FORVENTES AT UDKOMME MEDIO OKTOBER 1992

BLIV MEDLEM AF TENEN, Dansk Tekstilhistorisk Forening.

Kontingent for 1992/93 : kr.100.-

Medlemsbladet udkommer 4 gange årligt.

Henvendelse : Dansk Tekstilhistorisk Forening.

Annet Laursen, Dorthesvej 2. 3520 Farum.

GIRO NR: 1 43 01 30

ISSN.NR: 0906-0526